

P.H.
Pister bok
Utsara s:n
1930

Mppst. Berne Bengtson
Söweston
Nätku. Per Anna Olsson
f 1772 i Nyälby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

M 2753

1

När de hade hästarna ute om somrarna, brukade
"sjönästken" fläta hästarnas man

B

2753

2

Göken

Öäkte barn.
Göt göken på ber kvist, blir det många

Yassel

Om tuppen ^{god} julemat, så skulle man gå ut
och hämta på hans fötter. Hade han då varma fötter, så
skulle det bli stedsvida under året, och hade han kalla, så
så skulle det bli lik i huset.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2753

3

ACC. NR.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

He 2753

4

Uppteckningen rör *Njötaren och kungen.*

Det var en "möllare", som skrev utåpå sin grind:
"Här lever en möllare utan bekymmer." Så kom kungen
och reste förbi och kallade ut möllaren och frågade
honom, om för han hade skrivit så. Men skulle han
sätta honom på bekymmer. När kungen kom tillbaka,
skulle möllaren kunna svara på de frågor. När de
kungen kom tillbaka, kallade han ut möllaren. Men
drängen gick istället, för möllaren hade lovat, om han
kunde svara på kungens frågor, så skulle han
gå möllarens äldsta dotter. Så var den första

Första frågan: "Kan du säga mig, vad jag kan vara värd?"
Då svarade drängen: "De köpte vår herre för 30 sil-
verpenningar, och han kunde väl vara en mer värd
än kungen." Sedan andra frågan: "Om jag låter göra en
plög utan guld, kan du då säga mig, vad den kan
vara värd?" Då svarade han: "Om vi får det riktigt
muktigt regn vid midsommartiden, då kan det väl
vara lika mycket värt." Och så den tredje och sista
frågan: "Kan du säga mig vad jag tänker?" Då svarade
han: "Ers majestät tänker, att jag är möllaren, och så
är jag bara hans dräng." Då gick drängen möllarens
dotter, eftersom han hade svarat så bra.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2753

67

Lussenburg och den Onke.

Det var en, som hette Lussenburg, och han skulle
hjälpa den Onke medel vissa år. När de åren voro gångha,
kom den Onke och skulle hämba honom. Men då blev
Lussenburg rädd och bad om lite uppstov, medan han
skrev något. Den Onke hade gapper och garna med sig,
så att det skulle gå fort. "Lussenburg skyneta dig!"
sade den Onke. Till sist tog den Onke honom, och
det blev endast ett par blodsdroppar kvar.

Rausa om jöken.

I nor vöel,
i öster död
i syner säje (= soj),
i väster gläje (= glädje).

J/h

2753

7

Landskap: Blekinge
Härad: Lister
Socken: Ysane
Uppteckningsår: 1930

Upptecknat av: Bennie Bengtsson
Adress: Sölvesborg
Berättat av: Anna Olsson
Född år 1772 i Mjällby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Jh

2753

Gänderna.

Di man förlorat en hund, skulle man best-
den i steden och tre gånger säga:

Mys, mys mypta

ge mig en guldtand i stället för en bruntand.

8

2753

9

Gäta.

Var är det, som hänger mellan himmel och jord och gör egg?

(Slipstucken)

2753

10

Lyta.

Jag stod på två "lynga" och höjde sju mgar
i en knapplöst "hude" (huud) sjuunga.

(Sju mgar i en slöta huud)

2753

Jäta.

Var är kyrkan byggd om?

(Om dagen)

2753

12

Ljäte.

Vilket är det tyngsta trä på jorden?

(Opat)

2753

13

Ljåta.

Står på jorden och lägger sin rompa på taket?

(Skorstenen)

2753

14

Gäta.

litet och mätt,
prickat och fäts,
hål i båda ändar?

(Syringer)

Gäta.

Det kom en fru och en herr och gick. Så möter de
en annan herr. Han går bort och kysser henne. Då frågar
en förste herr, varför han gjorde så. "Var det vi var så
nära släkt", sa han. Så ville den förste mannen veta, hur
nära släkt de var. Då svarade hon: "Den herrns mor var
min mors enda dotter." - Hur nära släkt var de.?

(Hon var mor till honom)

2753

16

Gåta.

ditet och frängt
spannur långt
forti hästar hja inte dra det.?

(Rasmus)

Gäta.

Smögat (jet och letat) och smögat i alla vägar
och aldrig lyar (oskar, han) smöga nog?

(Sopkvaslen)

Lyta.

Vad är det, som går och går och aldrig kommer till örten?

(Klockan)

Gäta.

Jag stod på två "gunga";
Jag höjde en hund gunga.
Jag såde hans namn.
Vad heter han?

(Jag såde)

2753

20

Gäta.

Gad är det, som har så många sälar
som alla bys jär.

(Hugg stubben)

2753

21

Gata

*Går upp för "li" och ner för "li"
och har en dynga på nacken?*

(Fuppen)

2753

22

Gåta

*Det går över både himm och vatten
och kan både svära och tala!*

(Brevet)

2753

23

Gåta.

Det finns i solen men ej i månen,
det finns i Bleking men ej i Skåne.
Men jag har det i "minna lomme"?

(Poststaven l)

2753

24

Gäta.

Trint som en ägg
ricker runt kring en vägg?

(Kypstuet.)

2753

25

Gäta.

*Syren och tjugo jungfrur gingo genom ätten
och vände hvardet om²*

(De 24 hästskosömmen)

Gata.

Det kommer en summa från gränsgående land.
Den här valsen lagg eller "gjo" men två slags vin?

(Ägg)

Gått.

Vem går till sjön och lämnar boken hemma?

(Pudeveret)

Ljåta.

Etta litet ting jag vet uti bysarna härar,
mellan beuen pölar. Om jungfrun det behagel
tager hon upp sin särke, släpper en kare på bara
kroppen. Villet lappas, hållet lappas, jag vet
min kära herre, stiek bara nåt!

(Etta leedsap, som användes uti etta ädel med)

2753

29

Gita.

Da slaus öjn stöjn
ve agaröjn,
jira göda meu inga böjn;
där a döts
meu inte föts,
där a breu meu inte bröllop.

(Körkman)

2753

30

Gata

Var är det "te köpman"?

(Det är en väg "te" den)

Gäta.

Fyra hängare och fyra gånare,
två visa byn och två plega i skyn,
nu lilla linkesträcka bak?

(Om ko)

2753

32

Gita.

lilla rylla

ligger på hylla.

Trillar du lilla rylla ner;
om det du vill vara femti man

i detta land,

så kan de inte bota lilla rylla?

(Ett ägg)

9/12

2753

33

Ordspråk.

Lite skäddse är lång milnad.

2753

34

Mogel

Ordspök.

Fåfäng gör läser mysket ord.

2753

35

Ordspråk.

Prästen och hunden (hundsa)
bjäna från mö mämnen (mummen)

2753

36

Qidsplik

Man ska inte ge begärliga bröd.

Ordspråk.

2753

37

Gammal kärlek rostas aldrig.

Mycket!

2753

38

Aidspråk.

Jorden är alltid köld för lata sinner.

Qidstäv

"I ra, i ra" sa bonden, när han köpte sin enda ko

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2753

39

2753

40

Salesäta.

Den som ligger och äter skall nitba och dö.

Valesäte

Aga au (äka bort) och gau (gå) heus, det är på svinavis,
men gau au och aga heus, det är på kallavis.

Va

2753

42

'De dödas jubada.'

Det var en gång en kvinna, som kom för tidigt
en juldagsmorgon
till kyrkan. Då var hela kyrkan full med "folk". Vid
dörren mötte hon en död släkting till henne, som sade, att
hon skulle lägga av sig kappan. När hon sedan gick ut
gick hon se, att kappan var sönderrivet i tusentals små
små bitar. Då sade hennes släkting till henne, att så-
dan hade hon blivit, om inte hon hade lagt kappan där.

Na

275°

43

Julåtisan i Hjällby.

Om de gick tidigt till julåtisan i Hjällby kyrka
förr, så kunde de i "Råbäret" (vid vägen mellan Lönby
och Hjällby) möta "all slass" (= all slags). Först mötte
de en stor sv. de skulle de sitta sig på vägen med
benen om kors, annars sprang hon mellan benen på
dem och pläkte dem. Sedan kunde de möta en stort kö-
lass, som drogs av fyra rådor. Det gick de inte heller
vika mellan föt, ty då kunde de komma till skada.